

- модернізація системи соціального захисту, підвищення соціальних стандартів життя населення, зменшення соціальної нерівності та забезпечення соціальної справедливості;
- здійснення системної, послідовної боротьби з корупцією, забезпечення ефективної діяльності антикорупційних органів;
- вдосконалення антимонопольної політики, сприяння деолігархізації українського суспільства, створення незалежних ЗМІ;
- налагодження ефективних комунікацій між владою і суспільством.

Список літератури:

1. <https://www.worldbank.org>
2. Б у р д ь е П. Формы капитала. “Экономическая социология” Т. 3, № 5, 2002, с. 60–75.
3. К о у л м а н Д ж. Капитал социальный и человеческий. “Общественные науки и современность” № 3, 2001, с. 122–139.
4. Фукуяма Ф. Доверие: социальные добродетели и путь к процветанию / Фукуяма Френсис; [пер. с англ.] – М. : АСТ : Ермак, 2004.
5. <https://news.gallup.com>
6. <http://razumkov.org.ua/napiamky/sotsiologichni-doslidzhennia/riven-doviry-do-suspilnykh-institutiv-ta-elektoralni-orientatsii-gromadian-ukrainy-2>
7. Паращевін М. Результати національних щорічних моніторингових опитувань 1992-2016рр. – Українське суспільство. Моніторинг соціальних змін, Вип. 3 (17), Київ : Інститут соціології НАН України, 2016р.

Юхименко С. П.

Національний університет
«Киево-Могилянська академія»,
студент факультету економічних наук,
спеціальність «Економіка», МП-2

ВПЛИВ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ ЄС І УКРАЇНОЮ НА ЗОВНІШНІЮ ТОРГІВЛЮ УКРАЇНИ

Угода про асоціацію між Європейським Союзом і Україною стала одним із найбільших комплексів міжнародних договорів в історії України і визначила довгостроковий вектор розвитку української економіки. Економічна частина Угоди про асоціацію між ЄС і Україною передбачає створення Поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ). [1, с. 2-3]

Угода про асоціацію між Україною та ЄС мала значний вплив на зовнішньоекономічну діяльність країни, тому дана тема висвітлювалася у публікаціях Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Національного інституту стратегічних досліджень, Інституту економіки та прогнозування. Також даним питанням займалися Бураковський І. В., Геець В. М., Лебедева Л. В., Олефір В. К., Романенко Л. А., Ярош-Дмитренко Л. О.

Метою даного дослідження є з'ясування основних змін у структурі взаємної торгівлі між Україною та ЄС, які відбулися внаслідок створення Поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі

Виходячи із поставленої мети, у роботі представлено і вирішено такі завдання:

- визначити динаміку географічної структури зовнішньої торгівлі України;
- проаналізувати динаміку товарної структури експорту та імпорту між Україною та ЄС;

Об'єктом дослідження є зовнішньоекономічна діяльність України.

З 2014 року ЄС забезпечив безмитний імпорт товарів і послуг, передбачений умовами ПВЗВТ, а з січня 2016 року Україна поступово скасовуватиме тарифи на імпорт [1, с. 5]. Такий часовий лаг у скасуванні тарифів зумовлений бажанням зменшити макроекономічні шоки для економіки України і дати час українським підприємцям привести свої товари та послуги до стандартів ЄС. [2, с. 52-54]

На нашу думку, одним із найбільш важливих показників, які показують наслідки підписання Угоди про асоціацію між ЄС і Україною є інтенсивність торгівлі товарами і послугами. З 2012 року частка Європейського Союзу у імпорті та експорті України поступово збільшується. [3, с. 11] Це є як результатом створення ПВЗВТ із ЄС, так і зменшенням зовнішньоторговельного обороту між Україною та Росією, що став наслідком окупації Криму та військового конфлікту, що відбувається у Донецькій і Луганських областях з 2014 року.

У структурі експорту із України до ЄС можна спостерігати тенденцію, що основними складовими експорту з України до ЄС стають продукти агропромисловості, чорні та кольорові метали та мінеральні продукти. [4, с.4] На нашу думку, це має занепокоювати, адже продовольчі товари та мінеральні продукти є товарами із відносно низькою доданою вартістю. Також можна спостерігати, що обсяги експорту таких груп товарів як машини, устаткування, транспортні засоби, тобто таких, які мають високу додану вартість, скоротились після 2012 року і протягом 2014-2018 років майже не змінювались.

На нашу думку, таку структуру експорту із України в ЄС можна пояснити високими ризиками через політичну і економічну нестабільність в Україні а також військовою загрозою з боку РФ. Будівництво заводів, які б виробляли товари із високою доданою вартістю потребує значних інвестицій в основні засоби, а ризики, які зараз є в Україні, вищі, ніж вигоди, які б міг отримати потенційний інвестор. З цієї причини державі необхідно стимулювати науковомістке виробництво товарів, щоб виробляти кінцеві продукти, а не експортувати ресурси або кінцеві продукти із низькою доданою вартістю.

У структурі імпорту товарів із ЄС в Україну можна побачити скорочення обсягів імпорту протягом 2014-2015 років, що можна пояснити значним зменшенням ВВП України і купівельної спроможності українських покупців. Протягом 2016-2018 років можна помітити зростання імпорту через поживлення економіки України і стабілізацію курсу гривні. [4, с. 5]

У 2018 році основними групами товарів, які імпортувались в Україну, були машини та устаткування, транспортні засоби та продукти хімічної промисловості. Серед продуктів хімічної промисловості найбільший обсяг імпорту мала фармацевтична продукція. [4, с. 5]

З цього можна зробити висновок, що Україна імпортує із ЄС науковомісткі товари, що мають високу додану вартість. Це сприятиме відтоку кваліфікованих працівників до країн, що виробляють більш науковомісткі товари, а отже, винагорода за виробництво таких товарів більшою.

В результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що після підписання Угоди про асоціацію між ЄС та Україною спостерігається значне поживлення торгівлі між Україною та країнами ЄС, яке супроводжувалось взаємним скасуванням митних тарифів за умовами ПВЗВТ. Аналіз імпорту та експорту показав, що Україна переважно експортує в ЄС товари із низькою доданою вартістю, а імпортує товари із високою доданою вартістю. Якщо в Україні не будуть розвиватися науковомісткі галузі виробництва, може виникнути ризик еміграції кваліфікованих робітників, що зменшить потенціальне зростання експорту високотехнологічних товарів з України.

Список літератури:

1. Поглиблення відносин між ЄС та Україною. Що, чому і як? [Текст] : посібник / за ред. М. Емерсона, В. Мовчан ; С. Блокманс [та ін.] (з боку CEPS), О. Бетлій [та ін.] (з боку ІЕД) ; Центр європ. політ. дос-

- лідж.(CEPS), Ін-т екон. дослідж. та політ. консультацій (ІЕД). – Брюссель : CEPS ; Київ : ІЕД, 2016. – XII, 255 с.
2. Імплементація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС: економічні виклики та нові можливості : наукова доповідь / за ред. акад. НАН України В.М.Гейця та чл.-кор. НААН України Т.О.Осташко ; НАН України, ДУ “Ін-т екон. та прогнозув. НАН України”. – К., 2016. – 184 с.
 3. Зовнішня торгівля України; Національний Банк України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=19208314>
 4. Зовнішня торгівля з країнами ЄС; Національний Банк України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=19208339>